

**Oikeusministeriön ja Syyttäjälaitoksen välinen tulossopimus
vuosille 2026–2029**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
3	Tulostavoitteet	4
4	Voimavarojen hallinta	7
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	9
6	Liitteet	10
	Liite 1. Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta	10

1 Strategiset linjaukset

Syyttäjälaitoksen perustehtävä on huolehtia rikosvastuun toteutumisesta osana rikosprosessiketjua tehokkaasti, laadukkaasti ja yhdenvertaisesti koko maassa. Voimavarat kohdennetaan vaikuttavaan ja tulokselliseen syyttäjäntoimintaan sekä sitä suoraan tukeviin tehtäviin syyttäjäntoiminnan strategian mukaisesti¹.

Laadukkaan esitutkintayhteistyön sekä syyteharkintatehtävien ja tuomioistuinkäsittelyjen edellytykset turvataan. Syyttäjälaitos ylläpitää riittävää ratkaisukykyä ja käsittelyaikoja tilanteessa, jossa syyttäjien käsiteltäväksi saapuvien asioiden määrä ja rikosasioiden vaativuus kasvavat, mutta käytettävissä olevat resurssit vähenevät merkittävästi. Työnjakoa ja prosesseja kehitetään ja digitalisaation tuottavuuspotentiaali hyödynnetään täysimääräisesti. Tekoälyratkaisuja otetaan hallitusti käyttöön työn sujuvoittamiseksi ja tuottavuuden parantamiseksi.

Tiedolla johtamista ja tietoperusteista päätöksentekoa vahvistetaan. Toiminnan suunnittelu, seuranta ja johtaminen perustuvat ajantasaiseen ja vertailukelpoiseen tietoon, jota hyödynnetään sekä laitoksen sisäisessä johtamisessa että rikosprosessiketjun yhteisessä ohjauksessa. Tiedon liikkuvuutta ja hyödynnettävyyttä edistetään yhteistyössä poliisin, tuomioistuinlaitoksen ja muiden viranomaisten kanssa.

Syyttäjälaitoksen tärkein voimavara ja tuloksellisuuden perusta on osaava, hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö. Henkilöstörakennetta ja osaamista kehitetään pitkäjänteisesti siten, että ammatillinen kasvu, moniosaajuus ja urapolkujen suunnittelu vahvistuvat ja vastaavat Syyttäjälaitoksen valtakunnallisia tarpeita. Ammattimaisella johtamisella tuetaan työhyvinvointia ja työnteon tuloksellisuutta. Rekrytointeja ja osaamisen kehittämistä suunnitellaan ennakoivasti, jotta Syyttäjälaitoksella on riittävä kyky vastata toimintaympäristön muutoksiin.

Yhteistyötä poliisin ja tuomioistuinten kanssa kehitetään rikosprosessin sujuvoittamiseksi ja kokonaisvaikuttavuuden kasvattamiseksi ja kokonaiskeston lyhentämiseksi. Tuottavuus- ja toimintamenosäästöt pyritään toteuttamaan siten, että vaikutukset rikosvastuun toteutumiseen ja oikeusturvaan pysyvät mahdollisimman vähäisinä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Syyttäjälaitos toteuttaa hallitusohjelman tavoitteita ja vahvistaa oikeusvaltiota sekä yhteiskunnan turvallisuutta. Syyttäjäntoiminta on keskeinen osa oikeusvaltion toimivuutta. Se varmistaa osaltaan, että järjestelmä toimii luotettavasti, johdonmukaisesti ja oikeudenmukaisesti.

Toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus perustuu siihen, että rikosasioiden käsittely etenee tehokkaasti koko rikosprosessiketjussa rikoksen laadusta riippumatta. Syyttäjien käsiteltäväksi saapuvien rikosasioiden keskimääräinen vaativuus ja juttukantaan sisältyvien tavallista vaativampien asioiden osuus on ollut nousussa pitkään ja kasvun ennakoitaan jatkuvan.

Uudentyyppisten ja yhteiskunnalle haitallisimpien rikosten, kuten laajojen tietoverkkoavusteisten rikossarjojen sekä terrorismi- ja sotarikosten lisääntymisen riski on osittain toteutunut ja kasvanee edelleen. Erityisen merkittäviä kehityssuuntia ovat järjestäytyneen rikollisuuden, jengirikollisuuden, nuorisirikollisuuden, kyberrikollisuuden ja talousrikollisuuden lisääntyminen ja monimutkaistuminen. Syyttäjälaitos ylläpitää ja kehittää valtakunnallista erikoissyöttäjien suorituskykyä vastatakseen vaativimman rikollisuuden kehitykseen.

Vaikuttavuus syntyy erityisesti myös viranomaisten välisestä yhteistyöstä poliisin, tuomioistuinten ja muiden oikeushallinnon toimijoiden kanssa. Rikosprosessin kokonaiskesto vaikuttaa suoraan kansalaisten luottamukseen oikeudenhoitoon.

Kasvanut työmäärä ja oikeusministeriön hallinnonalan toimintamenosäästöt edellyttävät koko rikosprosessiketjulta tuloksellisuuden parantamista. Ajantasaisen lainsäädännön merkitys on keskeisessä asemassa. Prosesseja kehitetään ja kevennetään ilman, että kansalaisten oikeusturvasta tai perusoikeuksista tingitään. Tuottavuutta ja joutuisuutta pyritään parantamaan mm. sakkomenettelyn kokonaisuudistuksella, syyteneuvottelun käyttöalan laajentamisella ja syyttäjien päätösten perusteluvelvollisuuden keventämisellä. Esitetyissä luvuissa ei ole varmuudella voitu ottaa huomioon sakkomenettelylakia koskevan uudistuksen vaikutusta saapuvien asioiden määrään, eikä toisaalta muiden lainsäädäntöuudistusten vaikutusta työn tuottavuuteen. Kirjallista menettelyä, poissaolokäsittelyä ja etäsyöttämistä pyritään lisäämään, läsnäolovaatimuksia kevennetään ja videotallenteiden käyttöä uudistetaan.

¹ SY/3061/2025 – 29.10.2025 (Syyttäjälaitoksen syyttäjäntoiminnan strategia 2025–2030)

Rikosprosessia kehitetään Oikeuslaitostyöryhmässä arvioimalla nykyisiä prosessilajeja ja kehittämällä uusia nopeampia ja kevyempiä toimintatapoja. Uudistusten tavoitteena on, että rikosasiat käsitellään oikeasuhtaisesti rikoksen vakavuuteen nähden ja oikeusprosessi säilyy kansalaisten kannalta ymmärrettävänä ja saavutettavana.

3 Tulostavoitteet

Syyttäjien käsiteltäväksi saapuvien asioiden määrä on kasvanut². Vuodesta 2025 alkaen asioita arvioidaan saapuvan noin 100 000 vuodessa, kun määrä oli aiemmin pitkään 85 000–90 000. Kasvu johtuu poliisin resurssilisäyksistä ja rikostutkintaan tehdyistä kohdennuksista. Avoinna olevien asioiden määrä on historiallisen korkea. Vaikka oikeudenhoidon resursseja on vahvistettu, toimintamenosäästöt ja voimakkaasti kasvaneet ICT-menot vaikeuttavat toiminnan ja voimavarojen tasapainottamista. Henkilöstön määrän ennakoitua kääntyvän sopimuskaudella voimakkaaseen laskuun, mikä korostaa tarvetta uudistaa ja kehittää toimintaa.

Syyttäjälaitoksen voimavaroja suunnataan sinne, missä ne vaikuttavat eniten: ensisijaisesti syyttäjäntoimintaan ja sitä välittömästi tukeviin tehtäviin. Työpanos kohdennetaan priorisoiden esitutkintayhteistyöhön, syyteharkintatehtäviin ja tuomioistuinkäsittelyihin. Pääallekkäistä työtä karsitaan ja hallinnollisia tehtäviä kevennetään.

Syyteprosessin järjestelyjä kehitetään syyttäjälalueilla ja niiden välillä. Moniosaamista vahvistetaan ja syyttäjien ja tukitoimintojen työnjakoa kehitetään. Erikoissyyttäjien osaamista hyödynnetään valtakunnallisesti. Ruuhkanpurkukykykko tukee syyttäjälaitteita kohdentamalla työpanostaan yli yhdeksän kuukautta vireillä olleisiin asioihin.

Asiamäärien hallitsemiseksi yksinkertaiset ja selkeät asiat käsitellään jatkossakin nopeasti. Vuonna 2024 noin kolme neljäsosaa asioista ratkaistiin enintään kahdessa kuukaudessa. Tämän suorituskyvyn säilyttäminen on keskeistä kokonaistuottavuuden kannalta.

Rikosprosessin tehokkuutta vahvistetaan laadukkaalla esitutkintayhteistyöllä erityisesti vaativassa juttukannassa sekä kehittämällä yhteistyötä tuomioistuinten kanssa niin, että syyteharkintaa ja tuomioistuinkäsittelyä koskevat ratkaisut tukevat prosessin sujuvuutta. Syyttäjien RikosALPA-järjestelmän kehittämistä jatketaan suunnitelmallisesti ja poliisin Timantti-järjestelmän käyttöön otolla edistetään tiedonvaihtoa ja esitutkintayhteistyön tuloksellisuutta.

Tulostavoitteet

Tulostavoite 1. Syyttäjät ratkaisevat saapuneet asiat joutuisasti ja tehokkaasti valtakunnallisesti yhdenmukaisessa rikosprosessissa kansalaisten oikeusturvasta tinkimättä.	
Mittari 1.	Saapuneet ja ratkaistut asiat (kpl).
Mittari 2.	Syyttäjäntoiminnan tuottavuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (ratkaisua / syyttäjä HTV).
Mittari 3.	Ruuhkanpurkukykykko on hyvä (vähintään 140 ratkaisua / syyttäjä HTV).
Mittari 4.	NOTO-syyttäjät ratkaisevat vähintään 55 % kaikista asioista.
Mittari 5.	Ratkaisuajat ovat kohtuullisella tasolla käytössä oleviin resursseihin nähden (ETR, syyteharkinta-asiat, kirjalliset, yksinkertaiset, keskivaikeat, vaativat).
Mittari 6.	75 % kaikista asioista ratkaistaan kahden kuukauden sisällä.
Mittari 7.	Avoinna olevien asioiden kasvua hallitaan resurssien puitteissa ja käsittelyä priorisoidaan rikosvastuun ja oikeusturvan kannalta olennaisimpiin asioihin.
Mittari 8.	Syyttäjälaitteet toimivat yhdenmukaisesti (asioiden ratkaisuprofiili)
Mittari 9.	Syyttäjäntoiminta on laadukasta (alueellisen laatutoiminnan suunnitelmat, painopisteet on laadittu ja toimeenpantu).
Mittari 10.	Syyttäjien työpanoksen kohdennusaste ja ydintehtäviin kohdennettu työpanos kasvaa.
Tulostavoite 2. Yhteistyö esitutkintaviranomaisten ja tuomioistuinten kanssa on järjestetty siten, että se nopeuttaa rikosasioiden käsittelyä koko rikosprosessiketjussa.	
Mittari 1.	Selvitys esitutkintayhteistyön laadusta on tehty ja toimenpiteet kartoitettu (kyselyt erikoissyyttäjille ja S13–S14 palkkaluokan syyttäjille).
Mittari 2.	Istuntopäivät ovat tehokkaita (istuntopäivät ovat täynnä).
Mittari 3.	Kirjallisen menettelyn määrä lisääntyy.

² Asioihin sisältyvien rikosten kokonaismäärän kasvu on hillitympää kuin asioiden lukumäärän kasvu, mutta rikokset ovat keskimäärin aiempaa vaativampia.

Mittari 4.	Poissaolokäsittelyjä lisätään.
Mittari 5.	Etäsyöttämisen määrä lisääntyy.
Mittari 6.	Syyteneuvottelun käyttö kasvaa hallitusti ja sen käyttö on tarkoituksenmukaista.
Mittari 7.	Viittausmenettely on aktiivisessa käytössä hovioikeuksissa.
Mittari 8.	Tuomioistuinkäsittelyä odottavien asioiden määrä on kohtuullinen.
Tulostavoite 3. Digitalisaatio ja ICT-järjestelmien kehitys parantavat työn tuottavuutta, mahdollistavat kustannustehokkaan ja yhdenmukaisen toiminnan sekä tukevat toimintaprosessien uudistamista.	
Mittari 1.	ICT-järjestelmien tehokkaan käytön ohjeistukset on laadittu.
Mittari 2.	Digisuunnitelmat (sis. priorisoidut kehittämishankkeet hyötyanalyysineen, pilvi- ja tekoälyratkaisut) on päivitetty.
Mittari 3.	ICT-menot ovat tasapainossa ja niiden seuranta ja ennustettavuus on parantunut.
Mittari 4.	Timantti-hankkeeseen on osallistuttu, järjestelmä on otettu käyttöön ja hyötyanalyysi on laadittu.
Tulostavoite 4. Henkilöstön vaihtuvuus, osaaminen ja hyvinvointi tukevat toiminnan tuloksellisuutta.	
Mittari 1.	Henkilöstöstrategiassa valitut kehittämistoimet etenevät suunnitellusti.
Mittari 2.	Henkilöstön osaamista on kehitetty ennakoivasti (koulutussuunnitelmat)
Mittari 3.	RikosAIPA käyttökokemuksia on hyödynnetty syyttäjä- ja tukihenkilöstön työnjaon ja prosessien uudistamisessa.
Mittari 4.	Henkilöstön vaihtuvuus pienenee (tulo- ja lähtövaihtuvuus).
Mittari 5.	Määräaikaisten palvelussuhteiden osuus pienenee.
Mittari 6.	Perustettujen palvelussuhteiden määrä laskee.
Mittari 7.	Sairauspoissaolojen määrä pysyy kohtuullisena (päivää / HTV)
Mittari 8.	Henkilötyövuodet yhteensä ja syyttäjien henkilötyövuodet
Mittari 9.	Suositteluhaluus (eNPS-luku)
Mittari 10.	Henkilöstön kokee työkuormansa olevan kohtuullinen (oman työn hallintaan liittyvät kysymykset 6–10)
Tulostavoite 5. Syyttäjälaitos toimii ennakoivasti, varmistaa turvallisen ja häiriöttömän toiminnan ja varautuu toimintaympäristön muutoksiin.	
Mittari 1.	Valmiussuunnitelmat ja toiminnan turvallisuutta tukevat rakenteet ovat ajan tasalla.
Mittari 2.	Strategisessa toiminnan suunnittelussa on toimittu ennakoivasti.
Mittari 3.	Turvaluokitellun aineiston käsittelyn mahdollistavia tiloja on käytössä jokaisella syyttäjälueella.
Tulostavoite 6. Johtaminen ja päätöksenteko on tietoperusteista ja se ohjaa resurssien kohdentamista, tuloksellisuuden seurantaa ja rikosprosessiketjun sujuvaa toimintaa.	
Mittari 1.	Tiedolla johtamisen strategiset tavoitteet on määritetty
Mittari 2.	Tiedolla johtamisen kehittämissuunnitelma on laadittu ja toimeenpantu.
Mittari 3.	Tiedon saavutettavuus Syyttäjälaitoksen johdolle ja esimiehille on varmistettu.
Mittari 4.	Tietoperusteinen päätöksenteko on vakiinnutettu osaksi johtamisfoorumeita (ohjaus- ja johtoryhmät)
Mittari 5.	Tiedonsiirron mahdollisuudet esitutkintaviranomaisilta on kartoitettu.

Tulostavoitteiden toteutumista kuvaavat tunnusluvut ja seurantakohteet

Tuotokset

Saapuneet ja ratkaistut asiat	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Saapuneet asiat	89 317	103 619	100 000	100 000	100 000	100 000	
Ratkaistut asiat	88 516	93 682	100 530	94 009	92 514	91 239	
Erotus	801	9 937	-530	5 991	7 486	8 761	

Toiminnallinen tehokkuus

Ratkaisut asiat / syyttäjän HTV	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Ratkaisua / syyttäjä HTV (kaikki)	197	195	209	222	227	230	
Ratkaisua / NOTO-syyttäjä	1 061	1 155	1 200	1 200	1 200	1 200	
NOTO-ratkaisujen osuus kaikista asioista	50 %	51 %	51 %	55 %	55 %	56 %	
Ratkaisua / RYK-syyttäjä	n/a	191	140	140	140	n/a	

Eräitä toiminnalliseen tehokkuuteen liittyviä tunnuslukuja	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Syyttäjien työpanoksen kohdennusaste	55 %	48 %	55 %	60 %	65 %	70 %	
Syyttäjien lainkäyttötehtävien osuus kokonaistyöajasta	78 %	76 %	80 %	85 %	85 %	85 %	

Joutuisuus

Keskimääräiset ratkaisuaajat, kk	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Kaikki asiat	2,41	2,62	3,30	4,02	4,92	5,97	TAE
Syyteharkinta-asiat	2,91	3,12	3,47	4,22	5,17	6,27	
ETR	0,40	0,48	0,50	0,50	0,50	0,50	
Kirjalliset	1,14	1,37	1,32	1,61	1,97	2,39	
Yksinkertaiset	2,83	3,13	3,47	4,22	5,17	6,27	
Keskivaikeat	5,32	5,49	5,62	6,84	8,37	10,15	
Vaativat	6,96	6,94	6,77	8,25	10,09	12,24	

Eräitä ratkaisuaikoihin liittyviä tunnuslukuja	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Mediaani ratkaisuaika	0,63	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	
Osuus asioista, jotka ratkaistaan kahden kuukauden sisällä niiden saapumisesta.	74 %	66 %	75 %	75 %	75 %	75 %	TAE

Avoinna olevat asiat	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Avoinna yhteensä	18 126	28 063	27 533	33 524	41 010	49 772	TAE
Avoinna 6–12 kk	4 199	5 448	5 345	6 508	7 961	9 662	TAE
Avoinna yli 12 kk	1 626	1 886	1 851	2 254	2 757	3 346	TAE

TAE alustava tavoite: talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä oikeusministeriön asettama alustava tavoite.

4 Voimavarojen hallinta

Syyttäjälaitoksen voimavaroja käytetään valtakunnallisesti ja joustavasti vuoden 2019 organisaatiouudistuksen mukaisesti. Vuoden 2024 keskushallintouudistus vahvistaa Syyttäjälaitoksen valtakunnallista johtamista ja mahdollistaa resurssien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen. Toiminnan johtaminen on vaikuttavaa, esimiestyö ammattimaista ja päätöksenteko perustuu ajantasaiseen ja laadukkaaseen tietoon.

Syyttäjälaitos laatii uuden henkilöstöstrategian, joka varmistaa, että henkilöstön määrä, rakenne ja alueellinen sijoittuminen vastaavat toiminnan vaatimuksia. Rekrytointi perustuu ennakoivaan ja pitkäjänteiseen suunnitteluun, ja tehtävien vaativuus sekä henkilöstön osaaminen ovat tasapainossa. Osaamisen kehittämistä ja pitovoimaa työnantajana vahvistetaan.

Voimavaroja kohdennetaan tietoperusteisesti ja joustavasti ydintoimintojen turvaamiseksi. Toimintamenoileikkauksien ja kasvaneiden ICT-menojen negatiivisia vaikutuksia pyritään minimoimaan suunnitelmallisella taloudenpidolla ja tuottavuutta lisäävillä ratkaisuilla. Syyttäjälaitos on antanut määräyksen ICT-menojen enimmäistasosta ja säästötoimenpiteitä kartoitetaan. Tukitoimintoja kehitetään yhdenmukaisesti Syyttäjälaitoksen lakisääteisten tehtävien tukemiseksi.

Syyttäjälaitos ylläpitää häiriötöntä ja kriisinkestävää toimintaa asianmukaisella valmiussuunnittelulla, johon koko henkilöstö on sitoutunut. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja hyvinvointiin panostetaan erityisesti työn vaativuuden ja toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

Syyttäjälaitoksen voimavaroihin liittyvät tunnusluvut ja mittarit

Henkilöstövoimavarojen hallinta

Henkilötyövuodet	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Yhteensä	633	673	663	592	571	559	
Syyttäjät	449	481	471	424	407	397	

Työhyvinvointi

Eräitä henkilöstön työhyvinvointiin liittyviä tunnuslukuja	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Lähtövaihtuvuus	11 %	9 %	8 %	6 %	6 %	6 %	
Tulovaihtuvuus	10 %	7 %	7 %	7 %	7 %	7 %	
Määräaikaisten palvelussuhteiden osuus	26 %	26 %	18 %	12 %	8 %	8 %	
Perustettujen palvelussuhteiden lukumäärä (sis. vakituiset ja määräaikaiset)	607	600	400	100	100	100	
Sairauspoissalot / HTV	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	
Suositteluhaluukkuus (eNPS-luku)	n/a	25	25	25	25	25	
Kokemus oman työn hallinnasta (uudessa kyselyssä kysymykset 6–10)	n/a	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	
Työtyytyväisyysindeksi *	n/a	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	
Organisaation johtamiskulttuuri *	n/a	2,7	2,7	2,8	2,9	3,0	

* Kysymykset ja arviointiasteikko ovat muuttuneet vuodesta 2025 alkaen. Vertailtavuus vuoteen 2024 on huono, jonka vuoksi vuoden 2024 lukuja ei ole tarkoituksenmukaista esittää.

Taloudellisuus

Taloudellisuuteen liittyviä tunnuslukuja	Toteuma 2024	Arvio 2025	Tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029	TAE alustava tavoite
Yhden asiaratkaisun hinta keskimäärin	724	729	702	701	687	685	
Toimitilakulut / HTV	7 286	6 523	7 618	8 614	9 101	9 332	
Toimitilojen käyttö (m2 / HTV)	22,3	19,2	19,7	21,7	22,4	21,7	
Siirtyvän määrärahan osuus varsinaisesta talousarviosta	17 %	12 %	5 %	3 %	3 %	4 %	
Korkean tietoturvaluokituksen materiaalin käsittelyn mahdollistavat tilat, kpl	2	3	6	7	7	7	

TAE alustava tavoite: talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä oikeusministeriön asettama alustava tavoite.

Rahoitus

Syyttäjälaitoksen toimintamenot mom. 25.30.01 (1000 euroa)	2024 TP	2025 Arvio	2026 TA	2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	11 827	10 788	7 763	3 326	1 797	1 650
TA ja LTAt / kehys	63 051	65 247	66 128	64 416	63 374	63 374
Käytettävissä oleva rahoitus	74 878	76 035	73 891	67 742	65 171	65 024
Menot	64 230	68 374	70 697	66 062	63 639	62 662
Tulot	140	102	132	117	118	119
Nettomenot	64 090	68 272	70 565	65 945	63 521	62 543
Siirtyy seuraavalle vuodelle	10 788	7 763	3 326	1 797	1 650	2 481

Tulojen ja menojen erittely

Tulojen ja menojen erittely (1000 euroa)	2024 TP	2025 Arvio	2026 TA	2027 Kehys	2028 Kehys	2029 Kehys
Henkilöstökulut	49 591	54 349	55 500	51 000	49 000	48 000
Toimitilavuokrakulut	4 144	4 089	4 245	4 452	4 548	4 639
ICT-kulut	6 771	6 731	7 664	7 265	7 075	7 083
Muut kulut	3 724	3 205	3 288	3 345	3 016	2 940
Bruttomenot	64 230	68 374	70 697	66 062	63 639	62 662
Maksullisen toiminnan tuotot	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	140	102	132	117	118	119
Bruttotulot	140	102	132	117	118	119
Nettokäyttö-/käyttöarvo	64 090	68 272	70 565	65 945	63 521	62 543
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	11 827	10 788	7 763	3 326	1 797	1 650
TP/TA/TAE	63 051	65 247	66 128	64 416	63 374	63 374
Käytettävissä yhteensä	74 878	76 035	73 891	67 742	65 171	65 024
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	10 788	7 763	3 326	1 797	1 650	2 481

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tulossopimus on voimassa vuoden 2026 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja muutoksista sovitaan vuosittain oikeusministeriön ja Syyttäjälaitoksen välisissä tulosneuvotteluissa.

Tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vähintään kaksi kertaa vuodessa. Syyttäjälaitos laatii puolivuosisikatsauksen ja arvion vuoden 2026 toteumasta 15.8.2026 mennessä. Koko talousarviovuoden kattava raportointi toteutetaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä 26.2.2027 mennessä. Aikataulut ovat alustavia ja perustuvat aikaisempien vuosien raportointiajankohtiin.

Sopimuskauden toteutumisesta annetaan tilannekatsaus kestävyystarkastelujen muodossa talousarvio- ja kehusehdotusten valmistelun yhteydessä keväällä (15.4.2026) ja syksyllä (5.11.2026).

Erillisistä raportointitarpeista sovitaan tarvittaessa yhdessä tulosohjaajan kanssa.

Helsinki 25.11.2025

Oikeusministeriö

Syyttäjälaitos

Antti Leinonen

Ari-Pekka Koivisto

Kansliapäällikkö

Valtakunnansyyttäjä

Ville Hinkkanen

Joanna Autiovuori

Osastopäällikkö

Hallintojohtaja

6 Liitteet

Syyttäjälaitos on laatinut erillisen liitteen toimintaympäristön muutostekijöistä, riskeistä ja riskienhallinnasta oikeusministeriön tulossuunnitteluohjeen mukaisesti. Analyysi perustuu vuosittain talousarvioehdotuksen yhteydessä päivitettävään Syyttäjälaitoksen laajempaan voimavara-analyysiin.

Liite 1. Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta

Liite 1. Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta

Toimintaympäristö

Rikollisuuden kehityspiirteitä

Teknologia ja digitalisaatio

Tekoälyä on luonnehdittu Internetiäkin merkittävämmäksi teknologiseksi murrokseksi. Sen avulla voidaan uskottavasti väärentää esimerkiksi ihmisen kuvaa, ääntä ja käyttäytymistä. Tekoälypohjaiset työkalut ja laajeneva digitalisaatio ovat jo mahdollistaneet verkkorikollisuuden määrän ja vaikutusten kasvun, eikä kehityksen odoteta hidastuvan tulevaisuudessa. Teknologia tarjoaa edistyneempiä keinoja rikosten toteuttamiseen ja jälkien peittämiseen. Lisäksi tekoälyä hyödynnetään yhä enemmän kyberhyökkäysten suunnittelussa ja toteutuksessa, mikä kasvattaa uhkien mittakaavaa ja kohteiden määrää.

Samaan aikaan viranomaistoiminnassa teknologian vaikutukset voivat näyttäytyä päinvastaisina. Rikosten selvittäminen vaikeutuu, kun digitaaliset todisteet ovat yhä monimuotoisempia ja helpommin manipuloitavissa. Syyttäjätoiminnassa tämä kehitys saattaa näkyä esimerkiksi näytön arvioinnin ja esittämisen haasteina, jotka voivat pitkittää syyteharkinta-aikoja ja vaikeuttaa oikeudenkäyntien valmistelua. Digitaalisen aineiston hallinta ja aitouden varmistaminen edellyttävät syyttäjiltä entistä enemmän teknistä osaamista ja yhteistyötä muiden viranomaisten sekä asiantuntijoiden kanssa.

Verkossa tapahtuvan maalittamisen ja yksityisyyden suojaa loukkaavien tekojen yleistymisen odotetaan jatkuvan. Sääntelyn tarkentuessa rikosilmoitusten ja esitutkintojen määrä voi kasvaa, mikä puolestaan saattaa lisätä syyteharkintaan päätyvien asioiden määrää. Tällaiset tapaukset voivat sisältää laajaa viestintämateriaalia ja useita asianomistajia, mikä tekee prosessista entistä kuormittavamman.

Tekoälyn ja muun teknologian avulla toteutettavat verkkorikokset voivat kohdistua yhdellä kertaa laajaan ihmisjoukkoon. Vastaamon tietomurrossa rikosilmoituksia tehtiin yli 23 000 ja asianomistajia oli yhteensä noin 35 000. Vastaamo kulutti Syyttäjälaitoksen resursseja vuosina 2022–2024 noin 716 000 euroa. Tapaus osoitti, että perinteinen rikosprosessi ei sellaisenaan ole täysin soveltuva näin massiivisiin tapauksiin.

Tutkinnassa, syyteharkinnassa ja tuomioistuinkäsittelyssä jouduttiin kohtaamaan täysin uudenlaisia haasteita. Syyttäjälaitoksessa järjestelyt olivat poikkeuksellisen laajoja niin henkilöstön kuin tietojärjestelmien osalta. Asian käsittely edellytti myös uudenlaisia yhteistyökäytäntöjä tuomioistuinten ja muiden viranomaisten kanssa. Tapaus johti lainsäädännöllisiin kehittämistarpeisiin erityisesti sen suhteen, miten laajojen asianomistajajoukkojen oikeuksia ja osallistumista voidaan hallitusti toteuttaa rikosprosessin eri vaiheissa.

Kansainvälisyys

Rikollisuuteen yhdistyy yhä enemmän kansainvälisiä ja rajoja ylittäviä elementtejä. Kysymys on tyypillisesti erittäin laajoista ja vaikeasti selvitettävistä kokonaisuuksista, kuten rahanpesusta, petosvyyhdeistä ja rikollisverkostojen toiminnasta. Näyttö hajautuu pahimmassa tapauksessa useisiin maihin ja edellyttää monimutkaista kansainvälistä yhteistyötä.

Syyttäjälaitos on velvollinen hoitamaan Suomeen liittyviä ulkomailla tehtyjä erityisen vakavia rikoksia. Näistä esimerkkinä voidaan mainita Ukrainan sotaan liittyvät sotarikokset tai Liberian sisällissotaan liittyvä sotarikosjuttu, johon käytettiin resursseja vuosien 2021–2023 aikana noin 545 000 euroa. Näille rikosasioille on ominaista, että epäilty saattaa oleskella Suomessa, mutta kaikki näyttö sijaitsee ulkomailla. Prosessi edellyttää paitsi kansainvälistä viranomaisyhteistyötä ja syyttäjien henkilökohtaisia työjaksoja ulkomailla. Näiden asioiden käsittely on aikaa vievää ja kuluttaa merkittävästi oikeushallinnon resursseja.

Ukrainan sota on tuonut mukanaan turvallisuus- ja sääntelyhaasteita. Eräs ilmenemismuoto liittyy pakotteiden kiertämiseen esim. varjolaivaston käyttöön ja kiellettyjen tavaroiden vientiin kolmansien maiden kautta. Kiristyneen turvallisuustilanteen tuomat haasteet ovat jo konkretisoituneet. Öljytankkeri Eagle S:n miehistö oli syytettynä merikaapelien katkomisesta jouluna 2024 Suomenlahdella. Vaikutukset olivat yhteiskunnallisesti merkittäviä: kaapelivauriot aiheuttivat miljoonien eurojen vahingot, vaaransivat sähkö- ja tietoliikenneyhteyksiä sekä huoltovarmuutta. Säännöstelyrikosten määrä on kasvanut. Ennen sotaa syyttäjille saapui vuosittain noin

1–2 säännöstelyrikosasiaa. Vuodesta 2022 alkaen saapuvien säännöstelyrikosten määrä on kasvanut noin 20–75:een.

Syyttäjälaitoksen kannalta kyse on usein monimutkaisista asiakokonaisuuksista, joissa rikosoikeudellinen arviointi on vaativaa, koska pakotteita koskeva sääntely saattaa muuttua nopeasti. Lisäksi välineellistetty maahantulo on varsin uusi ilmiö, jossa rikosoikeudellinen ulottuvuus on vielä osin epäselvä. Myös tietoliikennehäirintä, kuten GPS-signaalien häirintä tai kaapelikatkot, voivat muodostaa uudenlaisia haasteita syyteharkintatyöhön.

Seksuaalirikokset ja ihmiskauppa

Vuonna 2023 uudistunut seksuaalirikoslainsäädäntö laajensi rangaistavien tekojen alaa ja erityisesti suostumusperusteisen raiskaussäännöksen muutos on lisännyt ilmoitusherkkyyttä. Arvioiden mukaan erityisesti sellaiset raiskaustapaukset, joissa väkivaltaa ei ole käytetty, lisääntyvät esitutkinnassa ja syyteharkinnassa noin 20 %:lla ja tuomioistuinkäsittelyissä jopa 50 %:lla.

Tilastokeskuksen mukaan seksuaalirikoksia ilmoitettiin vuonna 2023 noin 7 100 kpl, mikä on 1 600 tapausta enemmän kuin vuonna 2022. Vuonna 2024 ilmoitettiin ennakkotietojen mukaan vajaat 9 100 seksuaalirikosta, mikä on 1 800 tapausta enemmän kuin vuonna 2023. Uuden seksuaalirikoslain mukaisia raiskauksia kirjattiin 1 900, mikä on 450 tapausta (32,1 %) enemmän kuin vuonna 2023. Lapsenraiskauksia tuli tietoon 585, mikä on 164 tapausta enemmän kuin vuonna 2023. Ilmoitusten määrän kasvu heijastuu suoraan Syyttäjälaitoksen ratkaistavaksi tulevien asioiden määrään.

Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset ovat yhä useammin verkkovälitteisiä. Uudenlaisia rikollisuuden ilmentymiä tuovat mukanaan tekoälyn kehittyminen ja syvävääräennösten käyttö. Verkkovälitteisesti toteutettujen lapsiin kohdistuneiden seksuaalirikosten määrä todennäköisesti kasvaa edelleen direktiivipohjaisten kriminalisointien takia.

Ihmiskaupparikoksissa valvontaviranomaisten ja poliisin tehostunut toiminta on tuonut esiin yhä laajempia kokonaisuuksia. Työ- ja seksuaaliperäinen ihmiskauppa kasvaa erityisesti palvelu- ja ravintola-aloilla sekä hieronta- ja kauneudenhoitopalveluissa. Poliisi on vastannut haasteeseen perustamalla ihmiskaupan vastaisen erikoisryhmän ja valtakunnallisen osaajaverkoston.

Syyttäjälaitoksessa ihmiskaupparikosten käsittely on keskitetty osin erikoissyyttäjille, jotka antavat tukea muille syyttäjille ja esitutkintaviranomaisille. Erikoissyyttäjät muodostavat vertaisverkoston, jossa jaetaan käytännön ratkaisuja, prosessimalleja ja oikeudellista osaamista.

Ihmiskaupparikosten tutkinnan mallintamisen hanke päättyi vuonna 2024. Sen laatima käsikirja tarjoaa yhtenäisen ja laadukkaan rungon rikosprosessin eri vaiheisiin. Lisäksi se antaa hyvät edellytykset tunnistaa ihmiskauppaan liittyvät piirteet jo esitutkintavaiheessa.

Järjestäytynyt rikollisuus

Suomessa toimii useita tunnuksellisia rikollisryhmiä osastoineen. Tunnistettuja osastoja on noin 80 ja jäseniä arviolta 650. Nämä ryhmät ja niiden yhteistyöverkostot harjoittavat laajamittaista huumausainekauppaa, väkivaltaista velanperintää, talous- ja petosrikollisuutta sekä rahanpesua. Tunnuksellisten ryhmien ohella maassa toimii myös ulkomaisia tai ulkomaalaistaustaisia rikollisryhmiä, jotka keskittyvät erityisesti huumausaineiden maahantuontiin ja välitykseen.

Järjestäytyneen rikollisuuden harjoittaman huumausainerikollisuuden aiheuttama työmäärä on kasvanut voimakkaasti ja siihen erikoistuneet syyttäjät ovat monin paikoin ylityöllistettyjä. Laajat rikosasioiden kokonaisuudet vaativat lähes poikkeuksetta useamman syyttäjän työpanoksen ja usein kahden syyttäjän ryhmissä.

Kokeneiden syyttäjien rinnalle määrätään usein myös uransa alkuvaiheessa olevia syyttäjiä, jolloin prosessi toimii samalla mentorointimallina. Erityisesti Etelä-Suomen syyttäjälueella järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvät asiat muodostavat huomattavan osan vakavien rikosten käsittelystä.

Järjestäytynyttä rikollisuus on vakava uhka Suomen lailliselle yhteiskuntajärjestykselle ja turvallisuudelle. Sitä torjutaan mm. aserikoksia koskevalla lainsäädännön uudistuksella, joka astuu voimaan 1.1.2026.

Katujengit

Poliisi on tunnistanut Suomessa noin kymmenen katujengiksi luokiteltavaa ryhmää, joihin kuuluu yhteensä noin 300 henkilöä. Kyse on pääasiassa maahanmuuttajataustaisista nuorista miehistä. Toiminta painottuu väkivalta-, ryöstö- ja huumausainerikoksiin.

Katujengien toiminta-alueet paikantuvat tällä hetkellä pääasiassa pääkaupunkiseudulle ja Turkuun. Poliisi on perustanut Helsinkiin asioihin keskittyvän tutkintaryhmän ja Turussa projektin, jolla jengirikollisuuden leviämistä pyritään hillitsemään ja estämään. Syyttäjälaitos on vastaavasti perustanut Etelä-Suomen syyttäjälueelle syyttäjäröhmän hoitamaan kyseisiä rikosasioita.

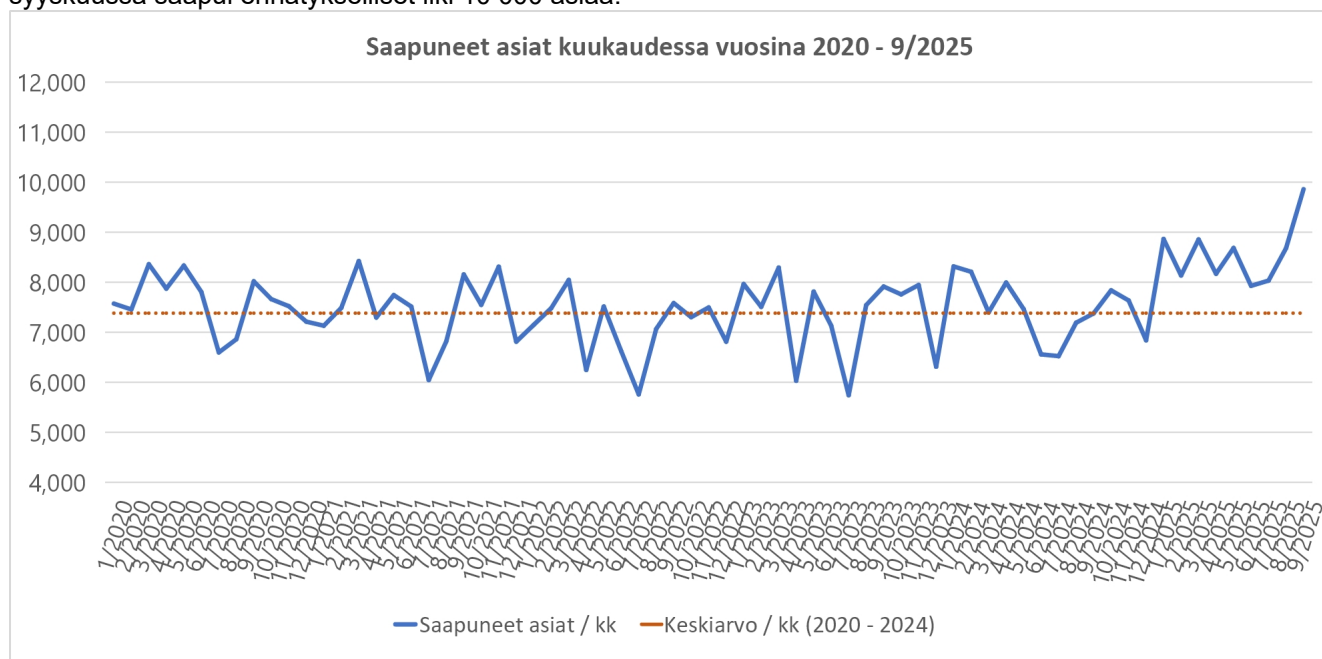
Jengirikollisuuden näkyvimvät muodot, kuten julkiset väkivallanteot heikentävät turvallisuuden tunnetta. Katujengit ovat houkuttavia erityisesti syrjäytymisvaarassa oleville nuorille tarjoten näennäistä yhteisöllisyyttä, statusta ja nopeaa taloudellista hyötyä. Tämä voi johtaa rikosuralle ajautumiseen yhä nuoremmalla iällä. Nuorten rikoksentekijöiden määrä on kasvanut etenkin väkivaltarikoksissa. Jengirikollisuuteen kuuluu myös viranomaisen häirintä. Tällaista toimintaa on havaittu esimerkiksi tuomioistuinkäsittelyjen yhteydessä. Myös todistajiin saatetaan pyrkiä vaikuttamaan tai he pelkäävät tulla kuulluiksi.

Työn määrä ja vaatavuus

Syyttäjien käsiteltäväksi saapuvien asioiden määrä on kasvanut. Vuodesta 2025 alkaen asioita arvioidaan saapuvan noin 100 000 vuodessa, kun määrä oli aiemmin pitkään 85 000–90 000. Kasvu johtuu poliisin resurssilisäyksistä ja rikostutkintaan tehdyistä kohdennuksista, joiden myötä poliisimiesten määrä nousee vaalikauden loppuun mennessä 8 000 henkilötyövuoteen. Vastaavaa lisäystä ei ole kohdennettu muille rikosprosessiketjun toimijoille.

Syyttäjälaitoksen arvion mukaan käsiteltäväksi saapuvien asioiden korkea taso ei tule lähivuosina laskemaan. Sisäisen turvallisuuden selonteko tukee tätä arviota: poliisien määräksi esitetään tulevaisuudessa jopa 8 800 henkilötyövuotta, mikä on 10 % korkeampi kuin hallitusohjelmassa.

Syyttäjien määrää on vuoden 2025 aikana saatu lisättyä. Sen sijaan tehokkuus ei ole kasvanut toivotulla tavalla. Syyttäjien arvioidaan ratkaisevan vuoden 2025 loppuun mennessä enintään noin 93 000–94 000 asiaa. Saapuvien asioiden määrä on kuitenkin niin suuri, että avoinna olevien asioiden määrä on kasvanut vuoden 2025 aikana keskimäärin 900 asialla kuukaudessa. Alla olevassa taulukossa on esitetty kuukausittain saapuneiden asioiden määrä ajalla 1.1.2020 – 30.9.2025. Vuosi 2025 näyttäytyy poikkeuksellisen ja syyskuussa saapui ennätyselliset liki 10 000 asiaa.

Saapuneiden tapausten eli yksittäisten rikosten vaativuus on ollut kasvussa pitkään³. Vuoden 2024 lopussa yksittäisen tapauksen keskimääräinen vaativuus oli noin 18 prosenttia suurempi kuin kymmenen vuotta aiemmin. Kasvun arvioidaan jatkuvan keskimäärin noin kolme prosenttia vuodessa. Arvio perustuu edellisen kymmenen vuoden keskimääräiseen vuosikohtaiseen kasvuun. Yksittäisiin asioihin sisältyvien tapausten määrä ei ole merkittävästi kasvanut, mutta niiden käsittely edellyttää aiempaa enemmän työpanosta ja asiantuntemusta vaativuuden kasvun vuoksi.

Vaativien tapausten määrä on kasvanut huomattavasti: vuonna 2012 niitä saapui noin 6 800 ja vuonna 2024 noin 12 300, mikä merkitsee 80 prosentin kasvua. Kasvu näkyy myös oikeudenkäyntien kestossa. Vähintään viisi päivää kestäviä istuntoja oli vuonna 2017 noin 755 ja vuonna 2023 jo lähes 1 000. Yli 15 päivää kestäneiden istuntojen määrä on kasvanut 2,5-kertaiseksi vuodesta 2017 ja kasvu on painottunut erityisesti Etelä- ja Länsi-Suomen syyttäjälueille.

Työn vaativuuden kasvu yhdistettynä väheneviin resursseihin heikentää Syyttäjälaitoksen toimintaedellytyksiä ja korostaa tarvetta tehostaa resurssien käyttöä.

Tiedon laatu ja toiminnan ohjaus

Syyttäjätöiminnan operatiivisen tilannekuvan muodostaminen ja seuranta on vuoden 2025 aikana vaikeutunut olennaisesti, kun käsiteltäväksi saapuvat rikosasiat ovat alkaneet kirjautua vanhan Sakari-järjestelmän sijasta RikosAIPA-järjestelmään.

Tieto ei ole yhteismitallista vanhan järjestelmän tuottaman tiedon kanssa. Käsittelyjärjestelmien muutoksen ylimenokautena ei myöskään ole mahdollista saada luotettavaa tietoa syyttäjäluidien juttukantojen painotetusta vaativuudesta, jolla on ollut suuri merkitys jaettaessa laitoksen voimavaroja syyttäjäluidille. Painotetun vaativuuden tiedon puuttuessa, ei ko. tietoa voida tuottaa eräiden taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen osalta. Myöskään asioiden ratkaisuaikoja ei saada suoraan järjestelmäperusteisesti, vaan tiedot joudutaan laskemaan käsin ja yhdistelemään useasta eri lähteestä.

RikosAIPA:n tietoihin perustuva syyttäjätöiminnan raportointi ja seuranta pyritään saamaan ajan tasalle tärkeimpien tietojen osalta vuoden 2025 loppuun mennessä. Sen jälkeenkin raportointi edellyttää uudessa ja vanhassa järjestelmässä olevien tietojen yhdistämistä manuaalisesti niin kauan, kuin merkittävä määrä asioista on vanhassa Sakari-järjestelmässä. Tieto, joka aiemmin saatiin suoraan ja nopeasti, joudutaan toistaiseksi laskemaan käyttäjien toimesta manuaalisesti. Tiedon manuaalinen käsittely altistaa tiedon luotettavuuden virheille.

Raportoinnin tämänhetkisestä epäluotettavuudesta huolimatta voidaan kuitenkin päätellä, että käsiteltäväksi saapuvien ja ratkaisematta olevien rikosasioiden tosiasiallisen määrän on kääntynyt vuoden 2024 jälkeen voimakkaaseen kasvuun. Syyttäjakohtainen ratkaisutehokkuus on edelleen aikaisempia vuosia alhaisempi, mihin ei ole odotettavissa korjausta, koska syyteasioiden ratkaisemisen RikosAIPAssa on havaittu vaativan moninkertaisen työajan aikaisempaan järjestelmään verrattuna.

Rikosasioiden sujuvan käsittelyn varmistamiseksi on olennaista saada nopeutettua RikosAIPAssa käsiteltävien asioiden ratkaisemista. Kysymys ei ole ainoastaan uuden järjestelmän käyttämiseen liittyvästä totutteluvaiheen ongelmasta, vaan myös tarpeesta parantaa järjestelmän toiminnallisia ominaisuuksia ja vähentää havaittuja vikoja.

Toiminnalliset riskit ja niiden hallinta

Syyttäjälaitoksen toimintakykyyn keskipitkällä aikavälillä vaikuttavat erityisesti seuraavat kokonaisuudet.

Suuri avoinna olevien asioiden määrä

Hallintakeinot

- Ruuhkanpurkuyksikkö tukee pitkään avoinna olleiden asioiden määrän hallintaa ja ylläpitää hyvää työn tuottavuutta. Yksikkö on saanut nopeasti vähennettyä yli yhdeksän kuukautta avoinna olleiden asioiden määrää. Tämä ei kuitenkaan ole estänyt kaikkien avoinna olevien asioiden määrän kasvua.

³ Syyttäjälaitos ei pysty tuottamaan 2025 alkaen luotettavaa tietoa työn vaativuudesta RikosAIPA:n käyttöönottojen takia. Tietovaje koskee myös istuntopäiviä koskevaa dataa, jota ei ole ollut saatavilla lokakuusta 2024 alkaen.

- Kasvanut saapuvien asioiden määrä tarkoittaa NOTO:n resurssien lisäämistä tai merkittävää tuottavuuden nostoa.
- Saapuneista tapauksista noin 80 % on tilastollisesti helppoja ja nopeasti ratkaistavissa. Tämä työmäärän hallintaa panostetaan riittävästi ja toimintatapoja kehitetään, jotta alle kuusi kuukautta avoinna olleiden asioiden määrä pysyy hallinnassa.
- Syyttäjälueet jatkavat tavoiteaikoja pidempään syyteharkinnassa olleiden asioiden käsittelymallien ja -prosessien kehittämistä
- Vaativia asioita jaetaan myös uransa alkuvaiheessa oleville syyttäjille, jotta osaaminen kasvaa ja laajenee.
- Tuomioistuinkäsittelyjä tehostetaan täyttämällä istuntopäivät tehokkaasti, lisäämällä kirjallista menettelyä ja poissaolokäsittelyä sekä hyödyntämällä syyteneuvottelua tarkoituksenmukaisesti. Vapautunut aika voidaan kohdentaa syyteharkintaan ja esitutkintayhteistyöhön.
- Apulaisvaltakunnansyyttäjän johdolla toteutettavat alueelliset seurantakäynnit

Aiempia vuosia matalampi syyttäjäkohtainen tehokkuus

Hallintakeinot

- Voimavaroja käytetään ensisijaisesti syyttäjäntoimintaan ja sitä välittömästi tukeviin tehtäviin.
- Syyttäjän työpanos kohdennetaan yhä selkeämmin lainkäyttötyöhön (esitutkintayhteistyö, syyteharkinta, oikeudenkäynti).
- Hallinnollisia ja päällekkäisiä tehtäviä puretaan ja tukitoimintoja kehitetään ja keskitetään.
- Syyttäjäparien ja syyttäjäryhmien käyttö rajataan sellaisiin rikosasioihin, joissa ne ovat välttämättömiä jutun hoitamisen tai koulutuksellisen tavoitteen vuoksi.
- Syyttäjien liian aikaista erikoistumista ja keskittymistä vain tietynlaisten asioiden hoitamiseen vältetään. Juttujaossa huomioidaan, että syyttäjien on pystyttävä ratkaisemaan kaikenlaisia asioita ja että juttukanta on asteittain vaativampien rikosasioiden hoitamiseen valmistava.
- Syyttäjä-sihteerityön rajapinnat määritellään niin, että kukin voi tehdä omaa työtehtäväänsä mahdollisimman sujuvasti.
- Syyttäjien nimittämisessä ja osaamisen kehittämisessä painotetaan lainkäyttötaidon lisäksi muita syyttäjän työn keskeisiä vaatimuksia kuten päätöksenteko- ja tuloksentekeykyä sekä esiintymis- ja työyhteisötaitoja.
- Syyttäjälueiden välinen yhteistyö toimii aktiivisesti ja johdetusti. Alueen on tarvittaessa ja tarkoituksenmukaisella tavalla jaettava resurssejaan käytettäväksi kaikkien syyttäjälueiden juttujen hoitamiseen.
- Syyttäjälaitoksen edustajat osallistuvat aktiivisesti oikeuslaitostyöryhmän työhön.
- Etäsyyttämisen edellytyksiä lisätään yhteistyössä tuomioistuimien kanssa.
- Istuntopäivien tehokkuutta lisätään (enemmän käsiteltäviä asioita yhden päivän aikana).
- Tieto peruutettavista istunnoista saadaan hyvissä ajoin syyttäjälle.
- Kartoitetaan ja kokeillaan tekoälyn hyödyntämistä syyttäjän työssä (esim. rutiininomainen tai kaavamainen kirjoitustyö).
- Hyödynnetään VKST:n organisaatiouudistuksen vaikutukset täysimääräisesti siirtämällä hallinnollista työtä syyttäjälueilta keskushallinnolle.
- RikosAIPA:n käyttö ohjeistetaan valtakunnallisesti yhdenmukaiseksi.

ICT-kustannusten hallitseman kasvu

Hallintakeinot

- RikosAIPA:n kehitystöiden priorisointi ja teknologisen rakenteen korjaaminen siten, että järjestelmää voidaan jatkokehittää ketterästi ja kustannustehokkaasti.
- RikosAIPA:n yhteisen kehittämisen malli on vakiinnutettu. Johtosuhteiden ja vastuiden kehittämistä eri toimijoiden välillä (SY, TIL, ORK) jatketaan.
- Vanhat poistuvat tietojärjestelmät ajetaan alas mahdollisimman nopeasti.
- Valtakunnansyyttäjän antama määräys ICT-menojen kokonaistasosta mahdollistaa paremman toiminnan ohjauksen ja ennakoinnin. Määräyksellä pyritään turvaamaan RikosAIPA:n kehittäminen ja ei-harkinnanvaraisten järjestelmien ylläpito ja pienkehittäminen. Muiden menojen osalta tavoitellaan keskimäärin vuosien 2022–2024 toteumien mukaista tasoa.
- Datan ja tiedostojen säilytysratkaisujen tarkoituksenmukaisuus selvitetään ja niitä kehitetään.
- ICT-palvelujen laadusta tingitään tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan (esim. lisenssien laajuus, suorituskvyytään vaatimattomammat verkkolevyt).
- ICT-kehittämiseen haetaan tuottavuusmäärärahaa ja budjettitalouden ulkopuolista rahoitusta EU:n rahoitusinstrumenttien kautta.
- Hyödynnetään poliisin Timantti-järjestelmän tuottavuus- ja säästöpotentiaali. Esitutkintayhteistyö nopeutuu ja verkkolevykapasiteettia ei tarvita nykyistä määrää (mahdollinen säästöpotentiaali yhteensä noin 0,5–0,6 milj. euroa)
- Oikeusrekisterikeskuksen osaamisen vahvistaminen ja ostopalvelujen vähentäminen.
- Jatkuva talousseuranta ja ennakointi yhteistyössä Oikeusrekisterikeskuksen kanssa.
- Low code -ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoja jatketaan.

Esitutkintayhteistyö ja esitutkinta-aineiston laatu

Hallintakeinot

- Esitutkintayhteistyöhön käytettävään työaikaan ja laatuun liittyvät kyselyt on toteutettu erikoissyyttäjille ja toteutetaan myöhemmin palkkaluokkien S13–S14 erikoistuneille syyttäjille. Tuloksia hyödynnetään esitutkintayhteistyön järjestämisessä laajemmin valtakunnallisesti.
- Oikeusrekisterikeskuksen kanssa kartoitetaan mahdollisuutta toteuttaa poliisilta tiedonsiirtoja, jolla saataisiin ajantasainen ja jatkuva tilannekuva siitä, millaisia asioita poliisilla on esitutkinnassa, missä vaiheessa tutkinta on ja milloin asiat arviolta siirtyvät syyteharkintaan.
- Hyödynnetään Timantti-järjestelmän toiminnallisuudet täysimääräisesti: esitutkintamateriaali on kaikkien saatavilla yhdessä sijainnissa jo tutkinnan aikana ja sen jälkeen, nopeampi ja reaaliaikainen esitutkinnan ohjaus ja rajoittaminen, poliisin ja syyttäjän viestintä tapahtuu Timantissa.
- Aktiivinen ja ennakoiva yhteydenpito tutkinnanjohtajiin.
- Koulutustilaisuuksien järjestäminen poliisin eri tutkijaryhmille.
- Osallistuminen poliisilaitosten ruuhkanpurkutalkoisiin.
- Laajimmissa ja vaativimmissa asioissa syyttäjät kohdentavat merkittävän osan juttuun käyttämästään työpanoksesta jo esitutkintavaiheessa tapahtuvaan asian selvittämiseen ja tulevien lainkäyttöratkaisujen valmisteleamiseen. Tämä toimintamalli vähentää merkittävästi varsinaiseen syyteharkintaan tarvittavaa

työpanosta, lyhentää syyteharkinta-aikaa ja mahdollistaa rikosprosessin eri vaiheiden tehokkaan ajallisen limittymisen.

- Syyttäjien ja tutkinnanjohtajien työnjakoa selvennetään. Varmistetaan, etteivät syyttäjät tee tutkinnanjohtajille kuuluvaa työtä.

Henkilöstön vaihtuvuus ja kuormitus, kokeneen henkilöstön poistuminen

Hallintakeinot

- Syyttäjälaitoksen henkilöstöstrategiassa priorisoidaan kehittämiskohteet oikein mitoitettuna, osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön tavoitteen toteuttamiseksi.
- Moniosaamista vahvistetaan ja liian aikaista erikoistumista vain tietynlaisiin rikosasioihin vältetään.
- Syyttäjäalueille myönnetään jatkossa henkilöstömäärärahat pidemmälle aikajänteelle. Resurssijakoa tarkistetaan kahden vuoden välein työmäärän ja työn vaativuuden perusteella. Henkilöstölle voidaan tarjota mahdollisimman pysyviä virkasuhteita, vähennetään määräaikaissuhteita ja viestitään selkeästi virkasuhteiden jatkumisesta).
- Urapolkujen ja kehittymismahdollisuuksien edellytysten kehittäminen.
- Vahvistetaan hyvää johtamista ja esimiestyötä.
- Henkilöstön saatavuutta on edistetty lisäämällä yliopistoyhteistyötä ja vakiinnuttamalla oikeustieteen ylioppilaiden harjoittelijajärjestelmää.
- Tutor-toiminnan vahvistaminen.
- Vetovoimatekijöistä viestitään kattavasti sosiaalisessa mediassa ja Syyttäjälaitoksen verkkosivuilla.
- Varhaisen välittämisen kulttuurin merkitystä työkyvyttömyyden riskien ehkäisemisessä on korostettu. Yhteydenpitoa yksittäisiin työntekijöihin on tiivistetty.
- Osaamisen ja koulutusjärjestelmän jatkuva kehittäminen.

VN/35853/2025-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

